

ТВОРЧИЙ КОМПОНЕНТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІНОЗЕМНА МОВА ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ»

Ключові слова: іноземна мова, спеціальні цілі, освіта, культура.

Ключевые слова: иностранный язык, специальные цели, образование, культура.

Keyword: foreign language, special purpose, education, culture.

Студенти, які вивчають іноземну мову для спеціальних цілей, можуть мати різну мотивацію. Це пов'язано з різноманітними здібностями, обдарованостями, попередньою підготовкою, умовами життя та праці, планами на майбутнє. Як правило, студент, який навчається в вищому навчальному закладі, спрямовує свої зусилля на засвоєння знань, вмінь та навичок, визначених навчальною програмою та навчальним планом для відповідної спеціальності. Це основа вищої спеціальної освіти. Цю основу потрібно засвоїти кожному, хто має намір стати фахівцем певної галузі. Така основа містить найбільш узагальнені елементи інформації за конкретним фахом. Відомо, що не завжди така основна інформація, що формує професійну підготовку фахівця, містить усі елементи, необхідні для майбутньої професійної діяльності працівника в конкретних умовах. Неможливо передбачити усе, що буде потрібно в професійній діяльності. Тому основний програмний матеріал навчального плану іноді розглядають тільки як так звану «мову професії», яка дозволяє спілкуватись фахівцям між собою, організувати співпрацю, розуміти один одного. Крім того, основний програмний матеріал – це інформація, об'єднана у систему з такими зв'язками, яка дозволяє у майбутньому доповнювати її менш систематизованою інформацією, тобто такою інформацією, яка найчастіше з'являється у фахівця в процесі його діяльності. Ця інформація може мати різний обсяг, належати до

різних галузей та до різних систем знань. Але для індивідуальної інформаційної сфери фахівця, має цінність тим, що дозволяє вирішувати професійні проблеми, які виникають в процесі діяльності за конкретним фахом. Якщо фахівець сформував у себе систему знань на основі програми та навчального плану вищої професійної освіти, то йому легше адаптувати до такої системи і інші знання, які визначаються вже не спеціальними навчальними планами додаткової освіти або підвищення кваліфікації, а з'являються іноді з додаткових джерел в безпосередньо професійній діяльності або в інших видах діяльності. Таке ставлення до всього різноманіття знань є характерним для творчих людей. В даному випадку ми називаємо творчими людьми в своїй професійній діяльності тих, хто часто вимушений знаходити для вирішення своїх професійних проблем нові знання, а частіше навіть ідеї. Але для різних людей та різних професій це дуже індивідуально. І навпаки, є види діяльності, де потрібно тривалий час застосовувати тільки конкретні, чітко засвоєні знання, вміння, навички. Таким чином, ми бачимо дві тенденції в професійній діяльності. З одного боку, може бути потрібною велика кількість нової інформації, нових ідей (творча діяльність). З іншого боку, спостерігається поділ діяльності на виконання окремими працівниками обмежених функцій. Таке обмеження функцій в результаті поділу праці може значно сприяти підвищенню продуктивності праці, але одноманітні вироби та послуги, які виникають у процес такої діяльності, не завжди задовольняють потреби споживачів, різноманітний попит сучасного суспільства. Виникає додаткова потреба у творчих працівниках. В освіті це пов'язано з тенденцією набуття більш широких знань, тобто знань, які дозволяють шукати інші знання, вирішувати творчі задачі, знаходити нові для конкретної галузі ідеї [напр., 2, с. 102-103]. З такої точки зору іноземна мова для спеціальних цілей як навчальна дисципліна в системі вищої спеціальної освіти набуває нових особливостей. Потрібною стає поряд з засвоєнням іншомовної термінології та роботи з текстами і культурна складова. Серед інформації за фахом може бути

потрібним знаходити ідеї, необхідні для вирішення складних професійних задач.

Рада Європи рекомендує плюрлінгвізм окремих людей та мультилінгвізм їх співтовариств [3]. Але, опановуючи нову зовнішню форму іноземної мови, людина одержує можливість переходити від одного коду до іншого. Це, однак, нічого не додає до її духовності. В ідеалі вивчення іноземної мови має супроводжуватись паралельним вивченням культури, яка створена та висловлена цією мовою. Тільки тоді мова стає для людини «своєю» [1, с. 93-94].

Нові умови суспільно-політичного та економічного життя, зміни особливостей відносин з представниками іноземних мов та культур, абсолютно нові цілі спілкування [4, с. 24-26], пов'язані з необхідністю розробки міжкультурного змісту спеціальних навчальних дисциплін, зокрема і «іноземної мови для спеціальних цілей». Це пов'язано однак з проблемою відносно обмеженого часу навчання у вищій школі. Тому перспективним для подальших досліджень може бути визначення форм та змісту навчальної дисципліни «іноземна мова для спеціальних цілей» для розвитку творчих здібностей студентів з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації.

Література

1. Костомаров В.Г. Язык. Культура. Цивилизация. // Вестник МГУ. Серия 20. Педагогическое образование. – 2007. - № 2. – С. 93-101.
2. Мещанинов О. Університет у постіндустріальному соціумі. // Покликання університету: сб. наук. праць/ Відп. ред. О. Гомілко. – Київ: РІА «ЯНКО», 2005. – С. 100-104.
3. Современная лингвистика и межкультурная коммуникация: монография / С.В. Куприенко (общ. ред.). – Одесса, 2012. – 133 с.
4. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация. – М.; 2000. – 624 с.